

VIỆN KHOA HỌC XÃ HỘI VIỆT NAM
VIỆN NGHIÊN CỨU TRUNG QUỐC

ĐẠI HỌC NGOẠI NGỮ TÔKYÔ NHẬT BẢN
VIỆN NGHIÊN CỨU NGÔN NGỮ VÀ VĂN HÓA CÁC NƯỚC Á PHI

GS.TS. ĐỖ TIẾN SÂM - GS. KURIHARA HIROHIDE
(Đồng chủ biên)

HỢP TÁC PHÁT TRIỂN

"HAI HÀNH LANG MỘT VÀNH ĐAI KINH TẾ"

VIỆT NAM - TRUNG QUỐC TRONG BỐI CẢNH MỚI

(Kỷ yếu Hội thảo khoa học)

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC XÃ HỘI

VIỆN KHOA HỌC XÃ HỘI VIỆT NAM ĐẠI HỌC NGOẠI NGỮ TOKYO NHẬT BẢN
VIỆN NGHIÊN CỨU TRUNG QUỐC VIỆN NGHIÊN CỨU NGÔN NGỮ
VÀ VĂN HÓA CÁC NƯỚC Á PHI

GS. TS. ĐỖ TIẾN SÂM - GS. KURIHARA HIROHIDE
(Đồng chủ biên)

HỢP TÁC PHÁT TRIỂN
“HAI HÀNH LANG MỘT VÀNH ĐAI KINH TẾ”
VIỆT NAM - TRUNG QUỐC
TRONG BỐI CẢNH MỚI
(Kỷ yếu Hội thảo khoa học)

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC XÃ HỘI
HÀ NỘI - 2012

MỤC LỤC

	Trang
Lời giới thiệu	7
GS. TS. Đỗ Tiến Sâm	Báo cáo đề dẫn "Hai hành lang một vành đai kinh tế" Việt Nam - Trung Quốc trong bối cảnh mới (một số ý kiến trao đổi và gợi mở)
	11
Phần thứ nhất	"HAI HÀNH LANG MỘT VÀNH ĐAI KINH TẾ" VIỆT NAM - TRUNG QUỐC: THỰC TRẠNG, VẤN ĐỀ VÀ TRIỂN VỌNG
	21
TS. Nguyễn Bá Ân	"Hai hành lang một vành đai kinh tế" Việt - Trung, nhìn lại vấn đề và triển vọng
	23
PGS. TS. Bùi Tất Thắng	Hợp tác kinh tế Vịnh Bắc Bộ trong bối cảnh mới
	41
GS. KURIHARA Hirohide	Vai trò của chính quyền địa phương trong "Hai hành lang một vành đai kinh tế" Việt Nam - Trung Quốc
	50
PGS. TS. Lê Văn Sang	Mối quan hệ giữa "Hai hành lang một vành đai kinh tế" Việt - Trung và chiến lược "Một trục, hai cánh"
	70
Ngô Thị Lan Phương	Xây dựng hệ thống giao thông kết nối Quảng Ninh - Quảng Tây trong khuôn khổ hợp tác "Hai hành lang một vành đai kinh tế"
	99
TS. Trần Hữu Sơn	Hành lang Côn Minh - Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng trong lịch sử
	116

PGS. TS. Đinh Ngọc Vượng	Cần xây dựng khung pháp lý cho hành lang kinh tế	132
ThS. Hà Huy Ngọc	Vấn đề môi trường trong hợp tác "Hai hành lang một vành đai kinh tế" Việt Nam - Trung Quốc: Thực trạng và một số gợi ý chính sách	143
TS. Nguyễn Xuân Cường	Khu hợp tác kinh tế Vịnh Bắc Bộ Quảng Tây Trung Quốc - Thực trạng, vấn đề và triển vọng	158
Phần thứ hai	BỐI CẢNH MỚI CỦA HỢP TÁC PHÁT TRIỂN "HAI HÀNH LANG MỘT VÀNH ĐAI KINH TẾ" VIỆT NAM - TRUNG QUỐC	173
TS. Nguyễn Mạnh Hùng	Một số đặc điểm mới của bối cảnh quốc tế và hàm ý đối với Việt Nam và quan hệ Việt Nam - Trung Quốc	175
TS. Nguyễn Phương Hoa	Nhìn lại 20 năm bình thường hóa quan hệ Việt - Trung: Từ nhận thức chung đến thực tiễn	190
Bùi Huy Hoàng	Quy hoạch 5 năm hợp tác kinh tế thương mại Việt - Trung và triển vọng của hợp tác thương mại Việt Nam - Trung Quốc	210
ThS. Nguyễn Thanh Giang	Chiến lược Đại khai phát miền Tây của Trung Quốc giai đoạn 2010 - 2020	222
ThS. Hà Thị Hồng Vân	Trung Quốc với chiến lược quốc tế hóa đồng Nhân dân tệ	249
TS. Nguyễn Thị Thu Phương	Trung Quốc gia tăng sức mạnh mềm văn hóa và tác động của nó đối với Đông Nam Á và Việt Nam	269
GS. TS. Masaya SHIRAISHI	Tiểu vùng Mê Kông với Trung Quốc, Nhật Bản và Mỹ	298

LỜI GIỚI THIỆU

Hợp tác phát triển hai hành lang một vành đai kinh tế Việt Nam - Trung Quốc, bao gồm hành lang kinh tế Côn Minh - Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng, hành lang kinh tế Nam Ninh - Lạng Sơn - Hà Nội - Hải Phòng và vành đai kinh tế vịnh Bắc Bộ đã được lãnh đạo cấp cao hai nước thoả thuận xây dựng.

Đây là một sáng kiến trong hợp tác kinh tế có tính liên vùng và xuyên quốc gia, nhằm tận dụng và khai thác hiệu quả tiềm năng và lợi thế của các địa phương mà “hai hành lang một vành đai kinh tế” đi qua; đồng thời phát huy vai trò lan toả của nó đối với các địa phương khác thuộc Tây Bắc, Đông Bắc, vùng đồng bằng Bắc Bộ Việt Nam và vùng Tây Nam Trung Quốc, hướng tới mục tiêu chung là cùng có lợi, cùng thắng và cùng phát triển bền vững.

Nhằm cung cấp cơ sở khoa học cho việc triển khai thực hiện sáng kiến trên của lãnh đạo cấp cao hai nước, Viện Khoa học xã hội Việt Nam mà trực tiếp là Viện Nghiên cứu Trung Quốc đã từng phối hợp với Ủy ban nhân dân tỉnh Lào Cai và thành phố Hải Phòng tổ chức ba hội thảo khoa học về chủ đề này, trong đó Kỳ yếu của hai hội thảo đã được xuất bản thành sách vào các năm 2006 và 2007.

Lần này, trước bối cảnh mới của tình hình thế giới, khu vực, tình hình mỗi nước và quan hệ Việt Nam - Trung Quốc khi bước vào thập kỷ thứ hai của thế kỷ mới, Viện Nghiên cứu Trung Quốc phối hợp với Viện Nghiên cứu Ngôn ngữ và Văn hoá các nước Á - Phi thuộc trường Đại học Ngoại ngữ Tokyo - Nhật Bản tổ chức hội thảo khoa học với chủ đề "*Hai hành lang một vành đai kinh tế Việt Nam - Trung Quốc trong bối cảnh mới*".

Hội thảo đã quy tụ một số nhà khoa học, cán bộ quản lý thuộc các bộ, ngành, viện nghiên cứu và trường Đại học của Việt Nam, một số nhà khoa học của một số trường Đại học Nhật Bản. Tiếc rằng, vì điều kiện kinh phí khó khăn, hội thảo không mời được các nhà khoa học phía Trung Quốc tham gia. Tham luận của các nhà khoa học Việt Nam, Nhật Bản trình bày tại hội thảo đã đánh giá những mặt được và chưa được trong hợp tác phát triển hai hành lang và một vành đai kinh tế Việt - Trung trong thời gian qua; bước đầu nhận diện và phân tích những nhân tố mới - theo đó có thể tác động hay ảnh hưởng đến sự phát triển của việc hợp tác phát triển hai hành lang và một vành đai kinh tế trong thời gian tới.

Để góp phần cung cấp thêm thông tin cho bạn đọc về chủ đề trên, chúng tôi tổ chức biên tập và xuất bản thành sách dưới dạng Kỷ yếu khoa học. Nhân dịp này, chúng tôi xin cảm ơn Giáo sư Kurihara, Viện trưởng Viện nghiên cứu Ngôn ngữ và Văn hoá các nước Á - Phi thuộc trường Đại học Ngoại ngữ Tokyo (Nhật Bản) - trong ba năm qua, với sự hỗ trợ kinh phí của Bộ Giáo dục Nhật Bản, đã đi khắc sát thực tế tại một số địa phương của hai nước, và phối hợp với Viện Nghiên cứu Trung Quốc tổ chức hội thảo này, đồng thời Giáo sư có bài

tham luận với những ý tưởng sâu sắc và phát hiện mới rất đáng chú ý. Chúng tôi cho rằng sự hợp tác giữa Viện Nghiên cứu Trung Quốc thuộc Viện Khoa học xã hội Việt Nam và Viện Nghiên cứu Ngôn ngữ và Văn hoá các nước Á - Phi thuộc trường Đại học Ngoại ngữ Tokyo - Nhật Bản là một hoạt động bổ ích nhằm cụ thể hoá nội hàm của mối quan hệ đối tác chiến lược hướng tới sự phồn vinh của hai nước Việt Nam và Nhật Bản. Chúng tôi cũng xin cảm ơn Nhà xuất bản Khoa học xã hội trong thời gian qua đã đồng hành với Viện Nghiên cứu Trung Quốc, giúp đỡ cho ra mắt bạn đọc hàng loạt công trình nghiên cứu của Viện, trong đó có hai Kỳ yếu khoa học về chủ đề “Hai hành lang một vành đai kinh tế”. Lần này, với sự chỉ đạo sát sao của PGS.TS Nguyễn Xuân Dũng - Giám đốc kiêm Tổng Biên tập, tinh thần làm việc trách nhiệm của Biên tập viên, TS. Kiều Việt Cường và các phòng chức năng của Nhà xuất bản Khoa học xã hội để cuốn sách đến tay bạn đọc trong thời gian ngắn nhất.

Xin trân trọng giới thiệu với bạn đọc cuốn sách và rất mong nhận được những ý kiến đóng góp, phê bình của các bạn và đồng nghiệp gần xa.

Hà Nội, ngày 15 tháng 7 năm 2012

Viện trưởng

Viện Nghiên cứu Trung Quốc

GS.TS. Đỗ Tiến Sâm

